

et KOSTNICKÉ JISKRY Evangelický týdeník

12/2019

Příští číslo vyjde

17. dubna 2019

Z obsahu
Velikonoce

10. dubna 2019

ročník 104

cena: 13 + 3 Kč

Poselství ke Květné neděli

„SHLÉDNI ZE SVÉHO SVATÉHO
OBYDLÍ A POŽEHNEJ SVÉMU LIDU“
Dt 26,15

Milí přátelé,
co si vyprošujeme, když prosíme o
Boží požehnání? Co sobě nebo dru-

hým přejeme, když říkáme: „Přeji Ti
hodně Božího požehnání“?

Pro mě je požehnání příslib dobra
v mém životě. Otevřený prostor pro
život a lásku. Možnost změny k lep-
šímu v nějaké těžké chvíli. Rozple-
tení zamotané situace a nový počá-
tek. Dar shůry, který jsem v okamžiku
svého prvního nadechnutí dosta-
la a denně dostávám, aniž bych si ho
zasloužila nějakými svými mimo-
řádnými vlastnostmi, zbožností ne-
bo vzorným životem. Je to Cosi, bez
čeho vím, že se neobejdu.

Požehnání je pro mě ale taky Ně-
kdo. Ježíš, ten „Požehnaný, který
přichází ve jménu Hospodínově“. Vjíždí na oslátku do hradeb Jeru-
zaléma. Bůh už na nás nehledí ze
svého svatého obydlí, ale přichází
jako člověk přímo do hradeb našich
měst, rodin i srdcí. Požehnání je ta-
dy. Žije s námi naše všední životy, je
nám nablízku. Jako člověka Boha
tenhle příchod bolí. Prožije bolest

fyzickou i psychickou, opuštěnost,
hrůzu umírání i samotnou smrt.

Když si představím Ježíšův kříž, na
kterém zemřel, vidím jeho rozpra-
žené ruce. Ty ruce žehnají. Jakoby
objímají naši bolest, naši samotu,
umírání i smrt. Požehnání tedy není
jen to, že se nám daří dobře. Požeh-
nání je Blížkost, když se nám daří
zle. Když dostáváme sílu tím těž-
kým projít. Byť v slzách a úzkostech.
Ty rozpražené ruce ale taky ukazují
směrem ven, do světa. Na nouzi a
utrpení lidí kolem nás. Jeho ruce nás
zvou k soucitu, solidaritě a štědro-
sti. Ježíš zve, abychom se my sami
stávali požehnáním pro druhé, byli
blízko.

Myslím, že v tom je nakonec to nej-
větší Boží požehnání. Že si nebude-
me jen užívat to, co máme a čím
jsme byli obdarováni. Ale že z toho
všeho dáme i potřebným.

Hana Ducho
farářka sboru ČCE Pardubice

Tradiční pouť na Květnou neděli v Jeruzalémě

Otvorenost mysle bude dialog

Ako správca Rímskokatolíckej farnosti Klák som 9. 9. 2018 odhalil pamät-
nú tabuľu svojmu dávne mu predchodcovi farárovi Rudolfovi Kluchovi,
ktorý zomrel v r. 1984, kedy som sa narodil. Klucha, záchrana 300 kláko-
vanov, vychoval na klákovskej fare troch synov. Súčasne som spoluautor-
sky vydal knihu za svätenie ženatých, v ktorej kritizujeme monopolizá-
ciu celibátu. Kniha Tragédie celibátu - mrtvá manželka bola prezentova-
ná pri odhaľovaní pamätnej tabule. Súvis je zrejmy - keby Rímskokato-
lícka cirkev v 12. storočí nevypudila ženatých z kléru, Rudolf Klucha
mohol mať zákonitú manželku, sviatosťné manželstvo a súčasne kňaz-
stvo. Pre Boha je sviatosť manželstva kompatibilná so sviatosťou kňaz-
stva, žiaľ nie pre Rímskokatolícku cirkev. Dôsledkom vydania kníh (ve-
decká a populárna verzia) bola (očakávaná) suspendácia - odobratie far-
nosti a zákaz kňazskej činnosti. Suspendácia (týka sa rovnako aj spolu-
autora Petra L. Baláža) je veľká daň, ale svedomie nám hovorilo, že nemá-
me byť ľahostajní vo veci morbidného, nebiblického, neantropologického
kánonu 1042 Kódexu kánonického práva Rímskokatolíckej cirkvi, ktorý
definuje manželku ako jednoduchú prekážku k prijatiu sviatosti kňaz-
stva. Smrť manželky ako cesta ku kňazstvu. Vážny rozpor s konaním
Krista, ktorý cirkev postavil na ženatom mužovi. Prvotná cirkev vybrala
predstavených komunit aj z radov manželov a biologických otcov. „Bis-
kup nech je muž jednej ženy.“ (1 Tim 3, 2)

Počas kňazského pôsobenia mi bola blízka teológia a štýl pápeža Fran-
tiška - cirkev ako dom zo skla, poľná nemocnica, otvorená cirkev, ktorá
vychádza na perifériu, oslovuje nielen prvolavivcov katolíkov, ale aj
perifériu, cirkev všeobjímajúca, cirkev pre všetkých, individuálny, nie
legalistický prístup. Bavelo ma budovať mosty medzi profánnym a sak-
rálnym svetom. V súčasnosti sa venujem vydaniu našej knihy vo sveto-
vých jazykoch.

Kampaň pred voľbami prezidenta SR bola poznačená štiepením a spormi
kresťanskej politiky ako aj silnou polarizáciou na báze kultúrno-etických
hodnotových tém – LGBTI, potraty, adopcie homopármi, registrované
partnerstvá. Radikálny boj proti liberálnej časti spoločnosti sa ukázal byť
kontraproduktívny, nakoľko logicky viedol k zapuzdreniu a znemožne-
niu dialógu. Situácia bola mimoriadne spleťtá, lebo kresťanskými hod-
notami sa oháňal nacionalista Štefan Harabin, ktorý o sebe vyhlasoval, že
je jediný kresťanský kandidát. Ide o pravú ruku Vladimíra Mečiara, ktorý
ako predseda najvyššieho súdu zneužíval moc, ohrozoval demokraciu
a na 18 mesiacov poslal do väzenia františkánskeho kňaza Bystríka Janí-
ka. Hoci pre uvedomelých kresťanov bol neprijateľný, lebo prekukli jeho
populistické kresťanstvo a boj za tradičnú rodinu, mnohí kňazi, vrátane
populárneho Mariána Kuffu, ho podporovali. Iní zas podporovali ďalšie-
ho nacionalistu Mariána Kotlebu s heslom „za Boha za národ“, ktorý zas

Dokončení na str. 2

Vy jste tělo Kristovo

„Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je
jedním z jeho údů.“

1 K 12,27

„A tak...žijte v radosti, napravujte své
nedostatky, povzbuzujte se, buďte jed-
nomyslní a pokojní, Bůh lásky a pokoje
bude s vámi.“

2 K 13,11

Milé sestry a milí bratři,
když nyní, už více jak dvanáct let na
odpočinku, prohlížím a třídím svůj
archiv za 60 let služby v církvi od ro-
ku 1958, docházím k závěru, že při
stém výročí ČCE bych měl svoji
kazatelskou službu uzavřít. Po celou
tu dobu mě inspirovaly nejen mud-
roslovné texty Starého zákona, boha-

té texty čtyř evangelií, a velmi inspi-
rativní myšlenky jednoho z největ-
ších křesťanských svědků a misioná-
řů – apoštola Pavla. Však máme nej-
více jeho dopisů v Novém zákoně.
K jeho pozoruhodným myšlenkám a
výzvám se spolu s vámi obrátím i
dnes. Je to jeho laskavé slovo na roz-
loučení. V jistém slova smyslu také i
moje.

Od doby dohasínající antiky a nástu-
pu křesťanství na scénu dějin nás
dělí dvě tisíciletí. A v nich pohnuté
dějiny křesťanství. Křesťanství roz-
děleného, žel až dodnes.

A přece, živé svědectví textů SZ,
evangelií a burčující myšlenky apoš-

tola Pavla nás stále provázejí a spo-
jují i při stávajícím rozdělení. Pozná-
váme v nich inspiraci pro dnešek a
jistě východisko pro budoucnost.
Velice to potřebujeme, abychom se
nedali uhranout falešnými proroky
současnosti o nevyhnutelném střetu
civilizací. Myšlenku vyslovil ameri-
ký politolog a historik Samuel Hun-
tington. Podobným názorem jej pod-
pořil Japonec Fukujama s tvrzením,
„lidstvo už došlo na konec dějin“.
Nic nového už nemáme čekat. Pros-
tě jen růst růstu, konzum všeho – a
tak dokola.

Naštěstí dějiny lidstva nemá člověk
Pokračování na str. 2

AKTUALITA: ŠUMPERSKÉ MUZEUM CHYSTÁ VÝSTAVU O APOŠTOLECH

Vlastivědné muzeum v Šumperku otevře v polovině dubna výstavu s ná-
zvem Příběhy apoštolů a evangelistů. Během nadcházejících velikonočních
svátků seznámí návštěvníky muzea s legendárními životy autorů evangelií
a nejbližších Kristových učedníků a to prostřednictvím cenné pozdně barok-
ní sochařské kolekce, která byla vytvořena v druhé polovině 18. století pro krá-
lický kostel sv. Michaela Archanděla. Výstava odpoví například na otázky,
jak bývají tito muži vyobrazení ve výtvarném umění nebo podle jakých
atributů je lze rozlišit. Expozice bude otevřena 11. dubna a potrvá do polovi-
ny června.

Soubor soch pocházejících z kostela sv. Michalea Archanděla, nejvýznamně-
jší historické památky města Králíky, lze spatřit podle zástupců muzea na této
výstavě na krátký čas opět kompletní. Doplněn bude dalšími uměleckými
díly, které se tomuto námětu věnují. „Rozsáhlá sestava polychromovaných dřevěných soch
sochařským dokladem zachycujícím jednotlivé postavy apoštolů i evangelistů na našem území. V průběhu 20. století se valná
část souboru stala součástí sbírkového fondu dnešního Vlastivědného muzea v Šumperku a Městského muzea v Králíkách,“ uved-
la kurátorka. Na výstavě budou představeni například apoštolové Petr, Ondřej, Jakub Větší, apoštol a evangelista Jan, apoštol
Tomáš či Jidáš Iškariotský i Matěj, který po Jidášově zradě doplnil počet Dvanácti. „Součástí sochařské kolekce je rovněž Pavel,
který bývá k apoštolům přiřazován, i zbývající dva evangelisté, Marek a Lukáš,“ doplnila kurátorka. Dodala, že plánována je také
komentovaná prohlídka, která se uskuteční 23. dubna.

Kromě této výstavy šumperské muzeum otevře i výstavu s názvem V rukou restaurátora a České století v komiksu. Představí
devět výtvarníků, kteří originálním způsobem zpracovali jednotlivé historické události od vzniku Československé republiky po
rozdělení Československa.

(red)

ČEŠI NEJVÍCE DŮVĚŘUJÍ ARMÁDĚ A POLICII A NEJMÉNĚ POLITIKŮM A CÍRKVÍM

Češi nadále nejvíce důvěřují armádě a policii, a naopak nejméně církvím a politickým stranám. Vyplyvá to z březnového průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění Akademie věd ČR (CVVM). Armádě a policii věří více než dvě třetiny lidí, zatímco církvím a politickým stranám jen asi čtvrtina. Od loňského března se důvěra příliš nezměnila.

Z vybraných institucí veřejného života v průzkumech CVVM si armáda i policie udržují čelní pozice již několik let. Poslední dva roky důvěra v obě instituce vytrvale roste. Armádě nyní věří 70 procent Čechů. Policii vyjádřilo důvěru 69 procent lidí, což je nejvíce od roku 1994, kdy centrum průzkum začalo provádět. Důvěru nadpoloviční většiny Čechů si letos získaly ještě soudy, banky, výzkumy veřejného mínění a rádio. Soudům aktuálně důvěřuje 57 procent dotázaných, bankám 55 procent a průzkumům a rádiu shodně 52 procent. V odbory má důvěru 46 procent lidí a nad 40 procenty se pohybuje ještě důvěra lidí v televizi, internet a tisk. Průzkum provádělo CVVM od 2. do 13. března. Zúčastnilo se ho 1096 obyvatel České republiky starších 15 let.

podle ČTK

NEWYORSKÁ CENTRALNÍ SYNAGOGA HOSTILA MUSLIMY

Manhattanskou Central Synagogue zaplnilo v pátek 22. března 500 muslimů. Poté, co nedalekou mešitu poničil minulý týden požár, nabídli Židé svým sousedům, že se mohou pomodlit u nich. Manhattanskou mešitu na 55. ulici poškodil minulou středu oheň, který do ní pronikl z restaurace v přízemí. Ačkoli škody nebyly vážné a modlitebnu se podařilo dát brzy do pořádku, před páteční modlitbou ještě nebyly hotové bezpečnostní revize a věřící neměli kam jít. Vedoucí kongregace při Central Synagogue, která sídlí o blok dál, jim proto nabídlí prostory synagogy. „Jejich imám řekl, že to byl nejposvátnější okamžik, který v New Yorku zažil. A stejně tak pro nás,“ napsala později na Facebook rabínka Angela Buchdahlová. Po modlitbě pronesla k hostům krátkou řeč rabínka Stephanie Kolinová. Bylo to asi poprvé v historii, co na slova některého z rabínů zněla odpověď „Alláh akbar“. Centrální synagoga na rohu Lexington Avenue a Východní 55. ulice v New Yorku byla postavena v letech 1870 až 1872 v tehdy módním maurském stylu. Jde v podstatě o kopii velké budapeštské synagogy, která dnes stojí v ulici Dohány. Zajímavostí je, že původně za jejím vznikem stála kongregace Ahawat Chesed, kterou roku 1846 v New Yorku založili a tvořili německy hovořící židovští uprchlíci z Čech. Dnes kongregace kolem synagogy sdružuje na 2500 židovských rodin.

Ztis.cz

ČÍNA ZAKÁZALA TISÍCIČLENNÝ SBOR V PEKINGU

Známý církevní sbor v Pekingu byl 30. března uzavřen po vstupu 20 vládních a policejních úředníků, kteří požadovali slib od členů, že se už nikdy nebudou setkávat na bohoslužbách. Sbor Shouwang je podle The Christian Post jedním z nejvýznamnějších mezi neregistrovanými sbory ve městě a bohoslužeb se zúčastňovalo více než 1000 lidí. Po letech výzev a pronásledování ze strany vlády za to, že odmítli vstoupit do státem schválené církve, byli obviněni, že se odmítá zaregistrovat u vlády, jako „sociální organizace“. Ale podle významného čínského lídra pro lidská práva Boba Fu, sbor podal žádost v roce 2006, ale ta byla odmítnuta, protože zakladatel a pastor Jin Tianming nebyl oficiálně vysvěcen státem. Podle ICC úředníci přečetli dokument formálně zakazující sbor Shouwang a požadovali, aby ti, kteří jsou přítomni, podepisovali dokument slibující, že už nebudou chodit do církve. Zadržení však údajně odmítli. Čína se řadí k 27 nejhorším státům na světě, pokud jde o pronásledování křesťanů.

www.krestandnes.cz

Otvorenost mysle buduje dialog

Dokončení ze str. 1

má problém dištancovať sa od fašizmu a popiera holokaust. Konferencia biskupov Slovenska (KBS) zas implicitne podporila chameleóna Šefčoviča, ktorý je v Bruseli liberál a kresťanstvo a konzervativizmus objavil až keď mu začali klesať preferencie. Časť konzervatívnych kresťanov podporovala politického veterána, disidenta, bojovníka za náboženskú slobodu a demokraciu z r. 1989 Františka Mikloška, ktorý sa pred rokmi pri odvolaní arcibiskupa Bezáka postavil na jeho obranu proti KBS. Emeritný arcibiskup Bezák však podporil liberálku Zuzanu Čaputovú. Veľký škandál vzbudila kázeň trnavského arcibiskupa Oroscha, Bezákovho nástupcu, ktorý v priamom prenose katolíckej televízie Lux pod hrozbou ťažkého hriechu vystríhal veriach pred voľbou Čaputovej a ostro skriticizoval aj Františka Mikloška, ktorý podľa svedomia mnohých kresťanov, bol jediný vyhovujúci kandidát. Oroschovou kázňou a podporou Šefčoviča si dala cirkev ďalší vlastný gól. Podobne ako kedysi odvolaním Bezáka sa opäť vzdialila sekulárnej spoločnosti a uzavrela sa do seba, obmedzila dialóg s profánnym svetom. Prvé kolo prezidentských volieb napriek tomu suverénne s veľkým náskokom vyhrala Zuzana Čaputová pred Marošom Šefčovičom. Tieto voľby ukázali, že hierarchická cirkev na Slovensku už nemá v spoločnosti také slovo, ako si myslela. Na vine je vlastná neschopnosť viesť dialóg so svetom a žalostný nedostatok skutočných osobností. Smerujeme k malej cirkvi čo sa týka moci a kvantity, súčasne je však pred nami výzva na kvalitu a evanjeliová životaschopnosť soli, svetla a kvasu. Rímskokatolícka cirkev na Slovensku už dávno nemá tie percentá, na ktoré bola v prieskumoch doteraz zvyknutá. A to je dobre, lebo inak k ozdraveniu prísť nemôže.

Michal Lajcha

Vy jste tělo Kristovo

Pokračování ze str. 1

plně ve své režii, i když se o to v každé době usilovně snažil. Dnešek není výjimkou. Snad právě proto potřebujeme častěji nabírat inspiraci z biblických zdrojů naděje pro dnešek i zítřek, alespoň my křesťané. Společně vše promýšlet a sdílet s ostatními lidmi. Možná i za ně, když k těmto biblickým myšlenkovým zdrojům ani nezabloudí. Pokoušel jsem se o to po celou dobu mé aktivní služby v církvi. Při všech podobách sborové práce: bohoslužbách, biblických hodinách, s mládeží, s dětmi, se snoubenci, s pozůstalými při pohřbech, s jednotlivci při jejich osobních životních meznících. A při dalších možných způsobech svědectví.

Často i mimo prostor církve, kam jsem byl zván. Na veřejných shromážděních a přednáškách. Také při krátké službě ve vládě národního porozumění po roce 1989. Prvek evangelijního poselství na tehdejší denní jsem vnášel do svých stanovisek a jednání i v parlamentu, v diplomatických jednáních se státníky na cestách v zahraničí. Při obnovování diplomatických styků v Izraeli. S papežem Janem Pavlem II. ve Vatikánu o obsazení biskupských stolců u nás a službě církve ve společnosti. Usiloval jsem o to stále a vytrvale, svým způsobem až po dnešek.

Mám za to, že to je důležitý úkol církve v každé době. Jsem totiž přesvědčen, že spirituální rozměr života je základní potřeba každého člověka. Dnes zavaleného horou povinností a práce, nebo také jen banalitami. Hromadí se kolem nás v podobě rádoby kultury, rádoby politiky, rádoby svobody, rádoby demokracie. Čest vzdávám výjimkám. V životě křesťana jde o službu a pomoc lidem a svědectví o Pánu Bohu. To je a má být náplň života víry každého z nás. Všude, kde právě jsme. Ať na kazatelně nebo pod ní.

Křesťanská bohoslužba je tou obcerstvující chvílí. Je to nabírání doušky posily ze studánky Božího slova. Potřebné nadechnutí a vydechnutí ve víru kolotoče současného dění. Rád jsem tuto službu na kazatelně konal celých šedesát let. Příležitostně to rád konám i nyní, když jsem do sborů pozván. Dnes žijeme ve světě zpřeházených hodnot a všudypřítomné nejistoty. Lidé čekají a vyhlíží srozumitelné oslovení. Ano i z kazatelny, pravda, je-li živé a srozumitelné. Vykríkující šarlatánů všeho druhu je tu dnes více než dost.

Z rozhovorů se studenty na gymnáziu ve FM, kde jsem patnáct let vyučoval filosofii, i z rozhovorů se senior studenty na „Univerzitě třetího věku“, kde stále působím, se objevila otázka, zda se v našem světě ještě vůbec můžeme potkat s něčím podstatným a obcerstvujícím pro život. Zda vážné otázky a odpovědi nepřekrývají dnes jen klišé a naučené fráze.

Proto jsem usiloval, aby křesťanská církev, i kterýkoli její místní sbor, farnost, se stávaly místem, které se proměňuje v oázu duchovní síly a obnovu lidství v současné duchovní pustině. Jenže, jak zabloudit dnes ještě pod kazatelnou? Lidé kolem nás se dnes mohou setkat jen okrajově s křesťanstvím. V podobě jeho tří hlavních proudů. V katolictví, v pravoslaví a v protestantismu. Nejruž-

nější spirituální proudy tu ovšem také působí.

A tu je moje veliká a dávná lítost. Pokud církve budou mluvit jazykem a pojmy živými před staletími, budou pro současného člověka nerosrozumitelným útwarem. A ocnou se v nebezpečí, že se stanou jen muzeálním kouskem. Pak není daleko k tomu, aby lidé nad nimi mávli rukou a odešli do své ulity lhostejnosti a nezájmu. Nebo sedli na lep šlendriánům všeho druhu.

Můj imperativ pro dnešek: nestaněli se křesťanstvo jako celek, i při své historické odlišnosti, živým organismem, slovy apoštola Pavla „Kristovým tělem“, a zůstane jen etablovanou společenskou strukturou, není to dobře. Katolictví utrpí na domýšlivou hierarchickou strukturu a mocenské ambice. Pravoslaví utrpí na odtažitost a malou srozumitelnost archaické ceremoniální bohoslužby, jakkoli vnějšně krásné a působivé.

A náš roztržštěný protestantismus ochoť na vypjatý moralismus a intelektuálsky pochopenou víru.

Do budoucna vidím jen společnou cestu pro všechny křesťanské proudy. Navzdory rozdílnostem vytvořeným v dějinách. Reformace už v dějinách proběhla. Nedávno jsme vzpomínali. Pro naši dobu bych vyhlásil program společné křesťanské formace samého jádra evangelia. Ano, společné formace bez uniformity, i s bohatstvím rozmanitých obdarování, jak vyrostly v dějinách. Prostě cestu společného svědectví. Tyto úvahy mě vedou k myšlence, že navzdory duchovní devastaci v minulém a předminulém století se lidé přece jen začnou ptát po spirituální stravě života. Protože v materiálním konzumu se takřka topíme a trestuhodně plýtváme vším. Přitom jiné části světa hladoví. Vyhlížím dobu obnovy a sdílnosti a přejí na-

ším nástupcům a pokračovatelům ve všech proudch křesťanství, aby na ni byli připraveni. A uměli odpovédět srozumitelně našim současníkům, co je křesťanství ve svém jádru. Nabízím malou nápovědu v podobě Kristova výroku z evangelií. „Kdekoliv se shromáždí dva nebo tři ve jménu mém, tu jsem já uprostřed nich.“ Geniální výpověď o církvi. Kristus jako základ, střed, nosný pilíř a směrník života, o tom je církev a křesťanství dávno, dnes i zítra.

Středověké křesťanstvo razilo nevhodné heslo: „Ubi episkopos, ibi ecclesia“. Což znamená, kde je biskup, tam je církev. Avšak už Augustin a po něm i Luther připomínali jiný důraz: „**Ubi Christos, ibi ecclesia**“, což znamená, kde je Kristus, tam je církev. Navázali na apoštola Pavla, který psal křesťanům do Korintu výzvu: „**Vy všichni jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů.**“

Avšak kde je dnes Kristus? Tak se ptají a mohou zeptat lidé. Nebo ještě případněji: kdo to vůbec je Kristus? Nejméně dvě poslední generace, alespoň v naší zemi, o něm vědí málo nebo vůbec nic. Ani bohatá evropská kultura, po dva tisíce let inspirovaná křesťanstvím, nepřivádí, byť uměleckou oklikou, dnešního člověka k tomuto jedinečnému duchovnímu zdroji. Výjimky pravidlo potvrzují.

Pokusím se tedy o odpověď, která by mohla současného člověka pozvat alespoň k zájmu o hodnoty křesťanství. I takového člověka, který do kostela nechodí a sotva tam zabloudí. Možná tak ještě na „noc kostelů“. Avšak právě i takovým lidem jsem se snažil kazatelskou službou vyřídit životodárné jádro evangelia. A vyslovit prosté a bohaté myšlenky evangelia civilní podobou. Jaké to jsou myšlenky?

Dokončení na str. 3

Světová rada církví vyzvala k postní reflexi nad nedostatkem vody

Světová rada církví už několik let upozorňuje na význam vody v kontextu stvoření a celé křesťanské tradice a připomíná, že milionům lidí na celém světě je k ní odepřen přístup. Během půstu, kdy se křesťané připravují na svátky smrti a vzkříšení Ježíše Krista, si mnozí také uvědomují důležitost Božích darů. Voda je jedním z nich, a její nedostatek podle WWC neukazuje na krutost Boha, ale na nezodpovědnost člověka. Od roku 2008 vydává Ekumenická síť vody (EWN), která spadá pod Světovou radu církví, během sedmi postních týdnů teologické reflexe, které mají čtenáře povzbudit k jejich vlastnímu promýšlení fenoménu vody a k následnému přehodnocení svého vztahu k ní.

„Planeta stojí tváří v tvář zásadnímu úkolu, kterým je zajistit přístup k pitné vodě, a ještě spíše vybudovat síť čištění vody. V roce 2010 bylo obojí prohlášeno lidským právem, nicméně i po 7 letech bylo stále 750 milionům lidí upíráno. Asi 2 miliardy lidí pije znečištěnou vodu a téměř 2,4 miliardy (tedy 1 ze 3 obyvatel Země), nežije v uspokojivých hygienických podmínkách,“ zaznívá v Deklaraci Světové rady i v otázce vody pro Afriku.

Letos se EWN zaměřuje na problém v Asii a každé pondělí zveřejňuje na svých stránkách zamyšlení nebo svědectví teologů, aktivistů i věřících napříč denominacemi i kontinenty. V týdně, kdy si 22. března připomínáme Světový den vody, přidává svou reflexi Grace Ji-Sun Kim, teoložka korejsko-amerického původu, která se v rámci WWC věnuje mimo jiné i klimatické změně.

„Jelikož svým konzumním životním stylem znečišťujeme půdu, zemi, vzduch i vodu, je pro nás letošní postní doba vhodným časem k zastavení se nad darem vody. Biblické pasáže jako ‚Já vyleji vody v místa zprahlá žízní, bystřiny na suchou zemi‘ (Iz 44,3) nám připomínají Boží dobra. Nemohu jako tvor ničit nebo bránit druhému, aby Boží stvoření užíval. Světová luterská federace přišla s mottem ‚Stvoření – ne na prodej‘. Nemůžeme vlastnit ani prodávat žádnou část stvoření. [...] Hojně využívané vzácné zdroje jako je ropa, fosilní paliva, diamant nebo zlato, ale k čemu by nám byly bez čisté vody? Nemůžeme bez ní žít a její dar je daný Bohem.“

Ji-Sun Kim dále povzbuzuje, aby se každý ptal, jak se může propojit s ostatními věřícími a zasadit se o změnu v otázce znečišťování oceánů, jakým způsobem může měnit své návyky a jaké biblické pasáže nás inspirují k udržitelnějšímu jednání. V neposlední řadě také vybízí, aby se věřící nebáli apelovat na své církevní představitele a zodpovědně za jednotlivé církevní obce, neboť i jejich činy mohou vést k proměně společnosti.

www.christnet.eu

VELIKONOCE A KŘEST

Starověká církev spojovala oslavy Velikonoc se křty nově obrácených. Čtyřicetidenní předvelikonoční postní období (počítáno bez nedělí, tedy od středy, později nazvané Popelční) sloužilo křestnímu vyučování sboru. Sami křtenci – tak to uvádí jeruzalémský biskup Cyril (žil v letech 313 – 386) byli do tajemství a souvislostí křtu uváděni až po samotném obřadu, a sice několika tzv. mystagogickými, tedy vstupními, vysvětlujícími katechesemi. Spojení velikonočních svátků se křtem konvertitů, resp. spojení předvelikonočního období s křestní obnovou sboru, není nahodilé ani magické. Vědomě podtrhuje ústřední pravdu evangelia: Ježíšův jordánský křest došel svého naplnění na Golgotě (Mk 10,38; L 12,50). A tamtéž, na Golgotě, pramení a k témuž, k Ježíšově smrti, pohřbu a vzkříšení, odkazuje náš křest (1 K 15,3n; Ř 6,3n; 1Pt 3,21n; 1J 5,6-8). Letošní program 40 dnů s Biblí se inspiroval touto prastarou starocírkevní tradicí. Chce nově obrácené, ale i dávno pokřtěné znovu uvádět do křestního tajemství. Chce jednotlivce a rodiny i sbory pozvat, aby znovu objevovali a docenili pestré bohatství křtu, jeho dary i závazky, zaslíbení i výzvy. Vždyť se v něm ztělesňuje evangelium.

Biblický a historický původ křtu
Odkud se křest vzal? Podívejme se na jeho biblické zdroje a vzory. Křesťanský obřad očividně navazuje na křest, ke kterému lid Izraele volal Jan, zvaný proto Křtitel, a kterému se, k Janovu překvapení, podrobil i Ježíš (Mt 3,1nn). Snad chtěl Ježíš viditelně vyjádřit, že se jakožto „milovaný Syn“ odevzdává do Otcových služeb, příp. že se cele ztotožňuje s lidem Izraele, s Božím „prvorozeným synem“, v jeho bídě i nadě-

ji (Mt 3,15-17); srov. Ex 4,22). Jan, poslední a největší ze starozákonních proroků (Mt 11,9-14), ohlašoval blízky Hospodinův příchod, inauguraci jeho království uprostřed lidu (Mk 1,2n.7n; srov. Ex 40,1nn; Ex 33,12nn). Nejprve však musí dojít ke tříbení izraelské nevěry – k prořezávání sadu, k provívání sklizně na mlatu, k pálení plev, jak Jan s biblickou obrazností líčil Boží soudy (Iz 4,4; 30,27n; 43,2 aj.). Každý Izraelita má vyjít Králi vstříc a upravit mu cestu, a sice „křtem pokání na odpuštění hříchů“ a napraveným životem (Mt 3,7nn; L 3,7nn). Ač Ježíš sám nekřtil, navázal na Janovo kázání o Království a o pokání (Mk 1,14n; J 4,2). Také křest, podobný tomu Janovu, Ježíš svým žákům odkázal: křtěnec ho přijímá z rukou křtitele a koná se „na odpuštění hříchů“ (Sk 2,38.41; 22,16 aj.). Apoštolský křest však zároveň křest Janův doplňuje a překračuje: pojí se s Božím, resp. Ježíšovým jménem (Mt 28,19; Sk 2,38), s Kristovou smrtí, pohřbem a vzkříšením (Ř 6,3nn), a tedy také s darem Ducha svatého (Mk 1,8; Sk 2,33.38n; 19,1nn; srov. J 7,37-39 aj.). Křesťanský křest navazuje obsahově i formálně na křest janovský, a v zásadních ohledech jej překračuje. Ani janovský křest však zřejmě nebyl beze vzorů. Mohl navázat na očistné obřady, praktikované kněžími v chrámu či farizeji a esény mimo posvátný okrsek (Mk 7,3n; J 2,6; srov. Mt 23,25b). Lišil se však od nich jednak formálně – lidé neponořovali sami sebe, nýbrž byli křtěni někým druhým – jednak obsahově – Janův křest se pojil s vyznáním a odpuštěním hříchů, s napraveným životem, a ne s rituální, bohoslužebnou čistotou. Jiným vzorem Janovy služby mohl být také obřad, jemuž se podrobovali – a dodnes podrobují – nežidé, muži s celými rodinami, kteří konvertují k židovství: u mužů tento křest doplňuje obřizku, pro

ženy je jedinou přestupní ceremonií. Rituální očišťování i křest proselytů samy navazují na starozákonní očistná ustanovení a modelové podněty (Ex 29,4; 30,17-21; Lv 19; srov. Ex 19,10; 2Kr 5,8nn; Iz 1,16; Ž 51,9). I křest Janův a křest Kristem ustanovený navazují na starozákonní obřady a na židovská očekávání. Oba jsou ohlasem zaslíbení: Hospodin se jednou – v jakémsi novém, definitivním exodu – vrátí na Sijón jako pravý Král Izraele: „Připravte na poušti cestu Hospodinu (...) Panovník Hospodin přichází s mocí, jeho paže se ujme vlády“ (Iz 40,1nn; 51,9nn; Oz 2,16nn). Izrael se konečně vrátí z vyhnanství, politického i duchovního (Iz 43,1nn; 52,1,12; 55,12n). Lid, jako kdysi za Mojžíšových časů, znovu projde vodou soudu a očisty, bude obnoven a posvěcen Duchem, osvobozen z područí cizinců, ale i z pout vlastní nevěry; a nastane mesiášský věk, čas nové smlouvy, čas obnoveného Hospodinova králování nad Izraelem (Iz 43,16-21; Jr 31,33; Ez 36,22nn; Da 7,1nn; srov. Ex 19,10n; Mk 1,1nn). Nový zákon představuje Ježíšovu smrt a vzkříšení právě v souřadnicích tohoto exodu! Ne náhodou Ježíš umírá o svátcích pesachu; ne náhodou Ježíš pesachovému hodu přikládá význam svého obětovaného těla a své prolité krve a ne náhodou nazývá svou smrt „křtem“ a „exodem“ (L 9,31; 12,50; 22,7-20; J 18,28; 1 K 5,7n). Biblickým kořenem a spásnědějinným modelem Janova, tím spíše Kristova křtu jsou tak přechody Rudého moře a řeky Jordánu (Ex 14; Joz 3-4; 1K 10,1nn), vysvobození Mojžíše z Nilu, záchrana Noema z vod potopy (Ex 2,3-10; Gn 6-9), ba už samo stvoření země zprostřed vod (Gn 1,1-2.9n; 1Pt 3,19-21; 2Pt 3,5n; srov. Iz 43,16nn; 51,9nn; Ž 89,9-13). Kristovy pašije jsou jakousi reprízou

David Beňa
Pokračování příště

Když na ulici zavoláte – Jidáši! – chodci se nasupeně otočí. Snad žádné jiné jméno v sobě neskrývá tolik nízkosti. Iškariotský v hebrejštině znamená Muž z Kariotu. Kariot bylo městečko v Judeji, poblíž Hebronu. A Jidáš, hebrejsky Juda, česky Pochválený, bylo pojmenování běžné. Není divu, že se muž s takovým jménem zařadil do kruhu dvanácti apoštolů a stal se Ježíšovým přítelem. Jidáš pozorně naslouchal výrokům svého Mistra. Na cestách Judskem, Galileou a Samařím byl svědkem zázračného léčení nemocných a vykonával funkci pokladníka. Ježíšův vřhlas narůstal a obliba kazatele se šířila. Správci území a tehdejšímu světu vládnoucí Římané znervózněli. Jak se nepohodlného Galilejce zbavit? Za hlásáním náboženských reforem putovaly proudy lidí. Hrozily nepokoje a těm bylo třeba včas a účinně zamezit. Ale správci říše nevěděli, jak rebel vypadá a potřebovali najít vhodného spojence. Právě tím se stal Jidáš. Za třicet stříbrných šekelů, po společné večeři v Getsemanské zahradě u Jeruzaléma, přistoupil k Ježíšovi a smluveným signálem ho označil římským žoldněřům. Tragický osud galilejského Mistra byl zpečetěn políbením. Po výsledku byl odevzdán katům k ukřižování na Golgatě, na popravním místě, zvaném Lebka. Když Jidáš viděl, jakému utpení Rabiho Jošuu ha-Nozri vystavil, propadl zármutku a výčitkám svědomí. Úplatek vrátil kněžské radě, stříbrné mince vhodil do dveří chrámových a oběsil se. Za povšimnutí stojí fakt, že Ježíš o Jidášově spojení s Římany věděl a zradě svého učedníka se nebránil. Další podivností je výše úplatku. Stejně se pokutovalo neúmyslné zranění otroka. Nešlo tedy o žádný „majlant“, natož o závrtnou sumu. Na tragickou scénu nečekaně vstoupilo Jidášovo evangelium. 1700 let starý rukopis byl objeven v egyptské poušti v 70. letech 20. století. Text naznačuje, že Jidáš nejednal zbrkle ani zjištně, ale na žádost samotného Ježíše, aby vtělenému Božímu synu pomohl zbavit se pozemského těla. Diskuse kolem pohnutek Jidášovy zrady zřejmě nikdy neutichnou, přátelé Mistra z Nazaretu, nešťastník z Kariotu k nám dodnes kajícně volá – Kapka citu je rosa snění, láska v srdci je víc než zlaté políbení. Jan Schwarz

„Nevěřte všemu, co se vám k věření předkládá: Zkoumejte vše a přesvědčujte se o všem sami!“

* * *

„Světlo má moc zahnat tmu, ne naopak. Kdekoli totiž vzchází světlo, tam tma brzy bud’ řídne nebo mizí. A naopak tma nemá sil aby odstranila světlo.“

* * *

„Je věcí rozumnosti zdržovat se úsudku před plným poznáním věcí, zvláště pak slov a činů.“

JAN AMOS KOMENSKÝ

Vy jste tělo Kristovo

Dokončení ze str. 2
Totiž, že uprostřed mnoha relativních a rychle pomíjivých věcí našeho světa jsou i hodnoty trvalé, pevné. S nadsázkou jim říkáme v církvi věčné. Nepodléhají ani módě, ani dočasnému a prchavému zájmu člověka, ani proměnlivé situaci vývoje světa. A právě ony také chtějí vstupovat do našeho života. V každé době volají člověka a lidstvo k odpovědnosti, k pravdě, ale také k radosti života, který nemá být promarněn. Na těchto pilířích dosud stojí a drží pohromadě náš současný rozkymácený svět. Ptáte se, jak máme rozpoznat tyto hodnoty v současném zmatku? Docela prostě. Mají podobu vztahů od člověka k člověku, ve vzájemné úctě, pomoci, službě, důvěře, pravdivosti, odpuštění a naděje pro dnešek a pro zítřek. Jsem přesvědčen, že pramení z evangelia a mají svůj střed v Kristu, v jeho díle a odkazu. Po staletí vytvářely základy naší euroatlantické civilizace. Jenže ona dnes na své základy a kořeny zapomíná. Jsou napadeny erozí zhoubného relativismu a lhостejnosti. Je proto naší nezaslouženou výsadou i povinností na tento pramen života ukazovat a k němu zvát, nikoli nutit. To je trvalý úkol církve. Církev evangelium nevlastní, nedisponuje touto přetvářející silou. A počíná si bláhově každá církev, chce-li, čas od času, raději mít a vlastnit cokoli než být, jak pověděl filosof Erich Fromm. Církev evangelium v odvážné a pokorné službě jen podává dál. Celé tělo Kristovo, církev i každý její jednotlivý úd je zapojen do tohoto procesu dlouhých dějin spásy světa. To není výsada jen hierarchie nebo různých církevních struktur. Co to pro nás konkrétně znamená? Rád to závěrem shrnu v několika myšlenkách: I. Abychom dnes ve vnitřní svobodě víry obstáli a nezaplétali se do umělých sítí virtualit našeho zmateného světa. Shakespeare napsal: „Doba vychýlená z kloubů šílí“. V církvi jsme spojeni zcela jinou vazbou, pojivem, které chrání život. Apoštol Pavel to vyjádřil slovy: „**Láska Kristova víže (Kralická bible) – spojuje nás.**“ A pak je tu Kristovo doporučení: „**Člověče, Pána**

Boha miluj celým srdcem a bližního tak, jak máš rád sám sebe.“ To je základ a pojivo života pro všechny časy. II. Nezaměříme křesťanský život víry za současný vypjatý individualismus, ve kterém každý hledá svou IMAGE, v duchu chybně pochopeného hesla antické filosofie, „...že měřítkem všeho je člověk.“ To ani náhodou. Antičtí myslitelé měli za to, že právě jen člověk má schopnost daným měřítkem hodnotit věci a události. On sám tím měřítkem není. Navíc, křesťan žije ve společenství sboru, v církvi. Církev není ani houf, ani jen zájmová skupina nebo anonymní masa. Církev je živý organismus. V něm se naše vnitřní síly obnovují a množí, jako buňky ve zdravém těle. Ve vzájemném sdílení a službě, v prožívané radosti, a nikoliv v aranžovaném veselí, v naději, která nezahanbuje, a nikoliv v laciných prefabrikovaných prognózách. To je velká hodnota církve právě dnes ve světě lhостejnosti a neustále vytvářeného napětí. III. V době, v níž představitelé států a národů se chovají jako ti, co všechno vědí a vědí to vždy nejlépe, zůstaňme uchránění této pošetilé domýšlivosti. Evangelium až do skonání světa bude v každé době a v každé společnosti otevírat okna pro příliv čerstvého vzduchu pro skutečný život lidí. Protože nikdy nebylo a není tvrdou povinností, jako četné ideologie v lidských dějinách, ale jedinečnou a šťastnou nabídkou člověku, lidem, světu. Je to přece „radostná zpráva“. IV. Pamatujme, že všechny současné krizové jevy světového dění, právě tak jako žabomyší spory často i málo vzdělaných a nevhodně se chovajících politiků, ale i jiných tzv. celebrit, to vše ukazuje veliký deficit dneška. Lidstvo v dnešním sevření vyhlíží skutečnou pomoc. Hledá těžiště a pevný bod pro zmatený dnešek a nejistou budoucnost. Proto věřím, že tento překotný a často bolestný vývoj není zapomenut v očích našeho láskyplného Stvořitele, ať jej nazýváme jakkoliv. Jen si upřímně přejme, aby nás v tom provázela jistota víry, vyjádřena žalmistou: „Pod ochranou Nejvyššího, rozvesel se duše má.“ To není

žádná laciná útěcha. To je radostná poloha života. Tak to vyznával i letos tolik vzpomínaný T. G. Masaryk kde kým, že žijeme „sub speciae aeternitatis“. V: Poslední poznámka. Naši evangeličtí předkové byli srozuměni od Bílé Hory s tím, že byli v národě menšinou. Dnes je už celé křesťanstvo v menšině. Menšina může být někdo, kdo je zastrášen, případně zatlačen do kouta, nebo se tam uchýlí sám. Menšina však také může představovat předsunutou jednotku, hlídku, která v terénu života i v dalekém horizontu světa vidí světlo na cestu dál než slepě se valící hlavní proud. Poselství evangelia nese takové světlo, které právě na cestu dál svítí. To je úkol církve, o němž hovoří Kristus v evangeliích a Pavel rozvádí ve svých dopisech. Takové poslání církve jsem se snažil promýšlet a přibližovat sobě i jiným ve své celoživotní službě po celých šedesát let. Jak se to podařilo či daří, to posoudí jednou Pán Bůh sám. Od studentských let mě provázel výrok francouzského filosofa Blaise Pascala, který pokládám stále za mimořádně podstatný: „Podepírá-li církev už jen Kristus – je na tom dobře.“ Všechny ostatní podpory a berly: moc, sláva, postavení, prestiž, Krista v církvi nenahradí. Dějiny to jen potvrzují. Milé sestry, milí bratři, jsem na konci dnešního kázání. A tak jako v celém mém životě, mi i dnes šibalsky našeptává apoštol Pavel, abych kázání zakončil jeho krásným a obsažným závěrečným pozdravem, který adresoval korintským křesťanům. Odevzdávám jeho slovo rozloučení vám všem, milí posluchači zde v olomouckém sboru. I všem ostatním sborům a místům, kde jsem sloužil, jako můj pozdrav a přání. „**Vy všichni jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů.**“ Proto „...žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní a pokojní – a Bůh lásky a pokoje bude s vámi.“ Amen.

Josef Hromádka
bohoslužebné kázání ve sboru ČCE v Olomouci

Velikonoční meditace

Sedm posledních slov našeho Spasitele z kříže

Pondělí - První věta

Bože, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.

V krutých bolestech se náš Pán nemodlí za sebe, ale za ty, kteří mu ublížili. V okamžiku, kdy je legitimní chtít potrestání nebo pomstu, Kristus žádá odpuštění pro lidi, kteří mu ublížili. Tím se dotýká klíčové myšlenky svého učení – odpuštění. Umírá, aby nám odpustil hříchy, zároveň ale i proto, abychom my měli sílu odpustit. Je zvláštní, že když se v Otčenáši modlíme za odpuštění, potom ho podmiňujeme jen do určité míry. Onou mírou je „jako jsme odpustili my druhým“. Domysleme tento text – Bůh nám v Kristu odpouští, jako jsme my odpustili druhým... Myslím, že neodpuštění je důsledkem mnohých psychických nemocí a neuróz. Je hrozné tím, že ty, kdo nám ublížili, vlastně necháváme, aby nám ublížili podruhé. Jednou tím, co nám provedli, podruhé tím, že je vláčíme v mysl. Neodpuštění je zároveň rakovinou, která může rozežrat tělo Kristovo – tedy církev či sbor. Chtěl bych nás všechny vyzvat, abychom s myšlenkou odpuštění vstoupili do velikonočního týdne. Pokud je ve vašem okolí někdo, komu jste neodpustili, modlete se za odpuštění. Stejně tak pokud je někdo takový ve sboru – zavolejte mu, sejděte se s ním, smířte se. Nepopírejte, pokud vám bylo ublíženo. Odpuštění totiž neznamená mávnout rukou s tím, že se vlastně nic nestalo. Stalo a možná to hodně bolelo. Možná tě někdo okradl, zneužil, nespravedlivě nařkl, posmíval se ti, jednal tvrdě či arogantně a tebe to bolí a mrzí. Tento pocit je legitimní. Řešením je pojmenovat, co mě bolí i toho, kdo mi bolest způsobil. Potom s Boží pomocí odpustit. Je to těžké, protože dotýčný vůbec nemusí svůj podíl viny uznat. Proto zdůrazňuji „s Boží pomocí“, protože se jedná o akt nadpřirozený.

Zároveň potřebujeme, aby Bůh v Kristu odpustil nám. K tomu je ale potřeba uznání pravdy, že nejen potřebuji odpuštění, ale že potřebuji odpustit konkrétní hříchy. Právě s modlitbou pokání můžeme vstoupit do tohoto týdne a zároveň s prosbami, abychom dokázali odpustit.

Text ke čtení: Mt 18, 21-22, Ko 3, 13-16

Úterý - Druhá věta

Amen, amen pravím tobě, ještě dnes budeš se mnou v ráji.

Další věta vyřčená na kříži nás vede k několika zastavením. První – „pravím tobě“. Jakoby nám náš Pán říkal, teď neřeš jak moc to či ono dělají či nedělají druzí, teď hovořím s tebou a k tobě. Myslím, že někdy rádi poukazujeme na problémy druhých (které občas jsou mimochodem opravdu vážné) a zakrýváme tím svoji vlastní zodpovědnost. Jenže Pán jedná především s tebou, se mnou. Není Bohem masy, ale osobním Spasitelem. Právě proto se Velikonoce mohou stát osobním oslovením na tvůj cestě následování.

Druhé – „ještě dnes“. Jsou rozhodnutí, která je třeba promýšlet a někdy i odkládat. Jsou však i taková rozhodnutí, která je třeba udělat dnes. Pochopitelně, že situace umírajícího lotra byla kritická a proto nešlo nic odkládat. Zároveň mohou ale i v našem životě být kritické oblasti, o kterých víme a které nechceme vydat Pánu. Víme, co máme konat, ale nechceme a proto odkládáme „napotom“. Nevím, co to je, možná nic, možná ale něco ano. Velikonoční čas může a má vést k reflexi našeho vztahu k Bohu a zároveň k rozhodnutím, která je třeba udělat dnes. Třetí – „budeš se mnou v ráji“. Snad nás napadne otázka: „A kde ten ráj je?“ Když čteme pozorně, odpověď je skryta v textu samém – tam kde je Ježíš. Nejdůležitější není místo, ale Ježíšova přítomnost. Ježíšova slova řečená lotrovi sice odkazují na život po smrti, nicméně s ním můžeme být už na této zemi. Ježíš nám neslibuje „ráj na zemi“, slibuje však, že bude se mnou, s tebou. Během posledních měsíců jsem poznal, že mnozí v našem sboru prožívají složité životní období, které má od ráje na zemi hodně daleko. Právě pro vás, ale nejen pro vás, jsou tato slova vyřčená Pánem Ježíšem. Zve tě do svojí přítomnosti právě v bolesti, kterou prožíváš. U něj se nemusíš stydět za slzy, za svou minulost, selhání či strach. Je příznačné, že slova o ráji jsou řečena na kříži, tedy uprostřed bolesti a slz. Právě uprostřed slz tato slova znějí jako forte, kterému trpící moc dobře rozumí...

Text ke čtení: Ř 8,31-39

Středa – třetí věta

Ženo, hle, tvůj syn. Hle, tvá matka.

Další – třetí Kristova promluva se týká nejen utrpení Krista. Vidíme zde trpět jeho matku. Snad se naplňuje proroctví vyřčené Simeonem v L 1, 35 – „i tvou vlastní duši pronikne meč - aby vyšlo najevo myšlení mnohých srdcí.“ Marie netrpí fyzicky, trpí však její duše při pohledu na trpícího syna. V těchto dvou krátkých větách se kloubí utrpení miliónů matek, které v utrpení přiváděly své děti na svět, aby mnohé z nich jednou viděly své děti trpět. Vzpomínám na povzdech jedné maminky, která se mi svěřovala se svojí bolestí, když pozorovala život svého dospělého syna. Říkala cosi ve smyslu „trpím, když vidím, jak sám sobě ubližuje“. Pokud vychováváte děti, potom je třeba, abyste si v těchto velikonočních dnech ujasnili, co vlastně chcete – buď jim za každou cenu zajistit klidný život, nebo jim pomoci, aby se staly Kristovými následovníky. Syn oné smutné maminky studoval, žil na hromádce se svojí dívkou, měl relativní dostatek, tedy žil klidný život. Jenže byl daleko od Krista, což jeho matka vnímala jako prohru. Zkuste si položit v rámci těchto Velikonoc otázku: „Co konkrétně dělám pro to, aby moje děti poznaly Krista?“ Nebo tuto otázku rozšířme – co dělám proto, aby se další lidé stali Božími dětmi? Další rozměr tohoto zvolání je připomenutí důležitosti mateřství. V poslední době se mnoho hovoří o důležitosti otce. Na tomto místě však Ježíš volá matku. V závěrečných momentech života se odehrává podobná věc jako při narození – člověk se vztahuje k matce a matka k němu. Mateřství je v první řadě úkol daný samým Stvořitelem. Právě čas Velikonoc nás má vést k tomu, abychom za maminky děkovali a prosili za zmocnění k tomu, aby svůj jedinečný a mimořádný úkol splnily.

Text ke čtení: Jan 18

David Novák, předseda Církve bratrské

ThDr. Jiří Doležal devadesátníkem

„Pokud mi dobrotivý Bůh přidává života a zdraví, sloužím rád ve sborech v blízkém i vzdálenějším okolí a Ministerium Verbi Divini, službu slova Božího, pokládám za nejvyšší výsadu, kterou mi Pán prokázal. Jemu samému díky za všechna jeho dobrodíní.“ To o sobě pověděl jubilant před několika lety, když se ohlížel za svojí životní cestou. A my dnes můžeme a chceme potvrdit, že on tuto službu věrně a s menším nasazením koná i nadále. A zároveň i my chceme vyslovit díky Pánu Bohu za všechna dobrodíní, která bratru Doležalovi, a jeho prostřednictvím i nám všem ve sboru v Pardubicích i v okolí prokazuje.

Kdykoliv se bratr Doležal představuje, zmíní, že dědeček byl kurátorem sboru v Horní Krupě a otec církevní učitel tamtéž. Snad proto dodnes vždy s velikou úctou hovoří o kurátorech a presbyterech, se kterými jako farář spolupracoval. Rád na ně vzpomíná, věnoval jim vždy velkou péči pastorační i svůj zájem. Ale měl a má na ně také příslušné nároky, které nezřídka vyjadřuje citáty především z pastorálních epistol. Podobně připomíná i ty mnohé učitele, a další státní zaměstnance, kteří osvědčili v dobách politické nepřízně svoji věrnost. O svých vlastních učitelských schopnostech přesvědčuje stále znovu při výkladu Bible. Neumíme dnes asi posoudit, kolik kdy měl trpělivosti s dětmi, ale konfirmandy a mládež učil znamenitě, mnozí na to dodnes vděčně vzpomínají. A dodnes vede rád biblické hodiny, kde vyučuje evangeliky i další, kdo přicházejí, jednou měsíčně jej mezi sebe zvou katolíci. Poměrně pravidelně přednáší v rámci „Pondělních večerů“ v kostele sv. Jana Křtitele v Pardubicích pro četné ekumenické posluchačstvo.

Setkat se s bratrem Doležalem na bohoslužbách v pardubickém kostele není snadné. Jeho ochota sloužit spojená radostí z kazatelského povolání jej přivádí

nejen pravidelně na kazatelnu našeho sboru, ale i ve sborech okolních, případně ve sborech, kde působí jako farářky jeho dvě dcery. Občas přijal pozvání ke kazatelské službě například i v Církvi bratrské.

Kazatelská služba je nepochybně tím ústředním, čemu se bratr Doležal bez přestání a intenzivně věnuje a často právě opakuje, jak veliké výsady se mu dostalo, že tuto službu může konat. Díky péči tehdejšího pardubického faráře Daniela Ženatého a jeho manželky vyšla v roce 2015 knižně sbírka „Třicet kázání“. O tři roky dříve vydal pardubický sbor knížku „Modlitby“. Jedná se o šedesát modliteb, jejichž autorem je bratr Doležal a vyšly k šedesátiletému výročí jeho služby v církvi. Modlitby jsou to specifické již svým určením: Původně se týden co týden objevovaly na webu pardubického sboru, aby čtenáře doprovázely, ale také vyučovaly, jak je také možno se modlit. Jsou založené na slovech žalmů, a tak jsou bohaté jazykově i bohatě na rozmanitost témat, se kterými se věřící setkává a ve vlastních modlitbách pro ně často hledá stěžejí výraz. Tyto modlitby skutečně napomáhají k modlitební řeči.

Můžete pomoci alespoň jednomu
Bangladéš – Burkina Faso – Filipíny – Indie – Nepál – Uganda

Dálková adopce PLUS®

Darujte chudému dítěti naději a možnost chodit do školy

od 400 Kč měsíčně

Jannatun žije na severu Bangladéše, v okrese Naogaon, má jednu mladší sestru. Rodina je muslimská. Otec pracuje jako dělník na ořechové plantáži, a i když jde o velmi namáhavou práci, jeho výdělek stačí tak z ruky do úst. Bydlí v chatrči z bambusu, dřeva a suchého listí. Jannatun chodí do křesťanské školy, kterou provozuje Nadace Mezinárodní potřeby v Naogaon. Je v 6. třídě, aby mohla ve škole pokračovat, potřebuje dobrovolného dárce.

Vaše dary dají dětem nové možnosti:

- kvalitní vzdělání,
- denně teplé jídlo,
- zvěstování evangelia.

Dárce dostane čtyřikrát za rok zprávu o dítěti včetně vysvědčení a fotografie. Můžete si s dítětem i dopisovat.

Nadace Mezinárodní potřeby
e-mail: nadace@mezinarodni-potreby.cz
www.dalkova-adopce.cz

Mezi ona mnohá dobrodíní, která smíme od jubilanta přijímat, patří pochopitelně i jeho pastorační činnost. Někdy dokáže udivit, s kým vším se během týdne stačí bratr Doležal setkat nebo si telefonovat. Velmi oceňujeme, že staršovstvu vždy připomínal – občas s významně zdviženým prstem – právě pastorační, případně diakonickou práci. Velmi dbal o to, aby před velkými svátky nikdo z těch, kteří pro nemoc či stáří nemohou přicházet do shromáždění, nezůstal bez možnosti účasti na večeři Páně. Donedávna pravidelně konával bohoslužby rovněž v domově pro seniory, případně pobožnosti v domácnostech.

Než se bratr Doležal mohl plně věnovat všem těmto aktivitám v důchodovém věku, začal svoji službu v Pardubicích jako vikář. Deset let byl jeho nadřízeným, ale především spolupracovníkem na díle Páně farář Josef Smolík, který je v tu dobu zároveň docentem na pražské teologické fakultě. V roce 1962 byl bratr Doležal zvolen farářem pardubického sboru, v téže roce se žení s Mirjam, roz. Šebestovou a během příštích let se jim narodí tři děti. V Pardubicích setrval do roku 1983, kdy přijal povolání do sboru v Hustopečích u Brna, manželka v Nikolčicích. Po jedenácti letech se vrací zpět do Pardubic. Ale jak bylo naznačeno, život faráře-důchodce bude pestrý. Nejprve se stává farářem v Bukovce (1994-2006), kterou dobře zná, kdysi ji pilně administroval. A současně přibyla významná a intenzivní učitelská aktivita na Biblické a misijní škole v Hradci Králové, kde od poloviny devadesátých let přednášel hlavně homiletiku.

Na závěr můžeme ocitovat z kázání bratra Doležala na ep. Filipským 4,2: „Ten, který se pro nás o Vánocích narodil, je Immanuel – „s námi Bůh“, tj. Pán, který je nám blízko. Jistě, pořád ještě tu jsou a budou starosti – staré i nové, - ale už na ně nejsme a nebudeme sami. V dnešních a ztřešších starostech nám bude „Pán blízko“. To je konstanta, to je pevný bod v tomto končícím roce, to bude skála a hrad a útočiště – pevná půda pod nohama v tekutých píscích i v roce, který je před námi, a ve všech letech, kolik nám jich Pán Bůh přidá...“

Za toto svědectví, mnohokrát a mnoha způsoby pověřené a dosvědčené, a za službu na díle Páně ve sboru v Pardubicích i v ostatních sborech, i za službu ve prospěch celé církve a ekumeny na tomto místě bratru faráři Doležalovi děkujeme. Přejeme radost, pokoj a požehnání od Pána Boha.

Staršovstvo farního sboru ČCE v Pardubicích

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace: Soukenická 15, 110 00 Praha 1, tel.: + 420 770 624 052, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 592 Kč, jednotlivé číslo 13 +3 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktorka: Helena Bastlová
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne: Grafotechna plus, s. r. o. Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: ADLEX s.r.o. Xaveriova 1888/45, 150 00 Praha 5
tel.: 251566451; 603716570
Fax: 251566451, e-mail: adlex@adlex.cz
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X